

Kommuneplan for Drangedal 2007 – 2020

Vedtatt i kommunestyret 14.12.2006

Kapittel 1

Innledning

Rulleres en gang pr valgperiode

Formålet med kommuneplanen er at aktørene i kommunen, private og offentlige, skal samordne ressursbruken i den retningen som er staket ut gjennom politiske prosesser og vedtak i kommunestyret. Planen skal sikre forutsigbarhet og klargjøre de politiske prioriteringene. Kommuneplanen er en plan for hele Drangedal. Planens eier er kommunestyret, og formannskapet har ansvaret for å påse at tiltakene har den forventede framdrift i henhold til planen.

Kommuneplanen er laget etter mal av fylkesplanen. Dette er gjort for å lettere kunne knytte opp lokale tiltak til strategier på sentralt nivå, der vi er avhengige av eller kan få vesentlig drahjelp fra fylket for å gjennomføre tiltak. Naturlig nok finner vi igjen tiltak i kommuneplanen som er meldt inn til fylkesplanen. Fylket fordeler ganske mange penger til tiltak i den enkelte kommune.

Planen er delt inn i seks satsingsområder, alle viktige som delstrategier for å nå planens hovedmålsetting: stabilisere folketallet og så få til en befolkningsvekst. 4200 innbyggere er målet det fokuseres på. Det er to bærebjelker i denne tenkningen: Drangedal som pendlerkommune og Drangedal med et offensivt næringsliv.

La det være nevnt med en gang: planen legger opp til å gjennomføre en holdningsendring i kommunen, både i befolkningen og i kommuneorganisasjonen. Drangedal må så raskt som mulig rette opp de områdene vi er dårlig på. Samtidig må vi utvikle de mange mulighetene Drangedal har. Som i all konkurranseidrett, er resultatet man oppnår en funksjon av evner og vilje. Det med å ville er en mental prosess.

Arbeidet med kommuneplanen har vært omfattende, med mange delprosesser og bruk av en rekke metoder. En prosess består av fire stadier: Påstand, faktainnsamling, enighet om hvor man vil og sist men ikke minst, en plan for å komme dit man vil. Slik også med kommuneplanprosessen. Målet har vært å få til en plan som politikerne føler de eier. Engasjement, delaktighet og god forankring skal gi Drangedal en kommuneplan som har autoritet og som kan være det styringsverktøyet den er ment å være.

Kommuneplanen har et langsiktig perspektiv, blikket er festet 15 - 20 år fram. Det kommer fram som ønsket framtidssbilde under hvert satsingsområde. Delmålene har et kortere perspektiv, maksimalt 5 år. Det er også utarbeidet en prioritert plan uavhengig av programområde. Kapittel 2 er en faktadel med politiske meninger om status og utfordringer. Siden planarbeidet hele veien har vært under politisk influering, er det valgt å ikke bruke mye plass til å argumentere og underbygge i plandokumentet. På en del sentrale spørsmål har det i planprosessen vært foretatt politiske avklaringer om hva politikerne i Drangedal mener er "god latin".

Med nær sagt alle midler bør nå politikerne og andre samfunnsaktører i kommunen, bruke kommuneplanen som et styringsverktøy og ikke la den støve ned. Det kan fort skje hvis fokus

hele tiden er på de daglige enkeltsakene. De små avgjørelsene er viktige. Når man legger sammen rekken av de små valg får man en synlig utvikling i en bestemt retning. Å våge å ha fokus lenger fram krever politisk mot og evne til strategisk tenkning.

Kapittel 2

Utviklingstrekk, trender nasjonalt og lokalt

Rulleres en gang per valgperiode

2.1 Utviklingstrekk og trender (nasjonalt og internasjonalt)

Samfunnet urbaniseres. En rekke faktorer påvirker i den retning. Økonomisk vekstkraft, en individuell livsstil med sjølrealisering, spesialisert arbeidsliv, hele verden som marked, samling i kreative miljøer, spesialkompetanse, de nye jobbene skapes sentralt osv. Disse økonomiske drivkreftene forsterkes av media, kulturelt betingede faktorer og selvfølgelig av at trendsetterne gjerne fokuserer på egne verdivalg.

Regionalisering er symptomer på det samme. Å samle seg for å få større slagkraft blir en måte å møte økende konkurranse på, men bidrar også til sentralisering. Regionalisering av Norge drives i stor grad av statlige ønsker om å rasjonalisere drift på sentrale områder som sjukehusdrift, utdanning og samferdsel. Samtidig vil økonomiske drivkrefter for å oppnå konkurransefordeler føre til regionale samlinger og arbeidsdelinger.

I våre dager tar en stor andel av ungdommen høyere utdanning. Det vokser fram et arbeidsmarked med høystatus- og lavstatusjobber. Norge har et stramt arbeidsmarked, og det er kamp om den kompetente arbeidskrafta. De store selskapene, de store byene og de mest anerkjente virksomhetene blir vinnerne. Distriktskommuner og næringsliv med svak økonomi blir taperne.

Næringsstrukturen i Norge er i kontinuerlig endring. Vi lever i det såkalte postindustrielle samfunnet. Arbeidsintensive virksomheter forsvinner, mens kreative yrker av alle slag øker. Norge er i en særstilling internasjonalt pga oljeøkonomien, noe som fører til jobber rettet inn mot denne sektor. Næringsvirksomhet rettet inn mot å dekke individuelle behov hos kunden er i vekst. Flere innen primærnæringene utvikler nye nisjeprodukter og mer turismebasert virksomhet.

Endringene i samfunnet krever omstilling og fornyelse i offentlig sektor, dels for å kunne konkurrere med private om arbeidskraft og oppgaver, dels for å møte endrede krav og behov i befolkningen. Kravet til den offentlige innsats øker. Det offentlige må løse flere av de oppgavene som familien tidligere tok seg av.

2.2 Drangedal i regionsammenheng

Det interkommunale samarbeidet er formalisert i Telemark. Drangedal ligger i utkanten av Grenland, og på en del områder ligner Drangedal mer på Vest-Telemark. Drangedal og Kragerø samarbeider på noen områder, men Drangedal har valgt å ikke gå for Vestmar som egen region. Både Kragerø og Drangedal deltar i Grenlandssamarbeidet.

2.3 Utvikling i Drangedal

Befolkningsmessig er det to trekk som utmerker seg i Drangedal og som forventes å forsterke seg i åra som kommer. Det ene er at folketallet går ned i Tørdal og Kjosen, mens folketallet øker i Kroken. I Prestestranda er det relativt liten endring, men det forventes en viss økning her pga det andre utviklingstrekket, en intern sentraliseringseffekt i kretsene. Folk har en tendens til å busette seg mer sentralt enn tidligere. Det er nok flere grunner til endringene. En viktig grunn er at folk trekkes mot arbeidsplassene utenfor kommunen, Grenland og Kragerø. En annen grunn er at folk vil ha det mer lettvent. Grupper enslige voksne øker, og mange ønsker å bo i leilighet. Disse finnes i hovedsak i bygdesentrene. Også andre grupper, som unge mennesker og eldre par, velger å bo i leilighet og sentrumsnært når de velger å skaffe seg nytt husvære.

Skolen er ikke lenger av så vesentlig betydning for det sosiale livet i ei grend som for bare noen tiår siden. Foreldres behov og kvaliteten i skoletilbudet kan stå i motsetning til ønsket om å beholde skolestrukturen slik den er, og dette er et svært ømtålig tema. Tilbudene i helsesektoren, avstanden til butikk, tilgangen på kulturtilbud, behovet for samvær med andre osv. er alle elementer som bidrar til sentralisering. Stadig usikkerhet omkring skolens framtid spiller en negativ rolle for bosettingen.

For få år siden var barnehageplass sett på nærmest som et ekstratilbud for at barna skulle få lekt sammen. Nå er billig barnehageplass med tilpasset åpningstid et selvfølgelig krav. Skolefritidsordningen har kommet til. Mangel på SFO- tilbud kan føre til mer sentralisering.

Som i resten av landet, øker antall personer med fremmedkulturell bakgrunn. Fordi andelen fremmedkulturelle er relativt liten i Drangedal, blir de lett oversett. Mulighetene og ressursene de nye innbyggerne kan bidra med, kommer da heller ikke til anvendelse. Integrering av personer med annen religion, kultur og språk er en stor utfordring for kommunen og må vektlegges sterkere enn i dag. Integrering av personer fra samfunn som er mer lik oss kulturelt er enklere.

Andelen pendlere i bygda har økt. Muligheten for å dagpendle er større i Prestestranda og Kroken enn i Tørdal. Målrettet politikk for å tilfredsstille pendlernes behov er en viktig forutsetning for å holde oppe folketallet i bygda. Den andre forutsetningen er å utvikle næringslivet. Økningen i antall arbeidsplasser gjør det mulig for flere å bo i Drangedal. Til sammen kan dette styrke det offentlige servicetilbudet, noe som igjen kan påvirke folketallet positivt. I det store bildet må løsningen være å tilrettelegge for pendlernes behov sør i bygda og skape flest mulig arbeidsplasser i Drangedal slik at de som bor nord i bygda ikke flytter. Dette innebærer at det på en del områder bør vurderes ulik politikk og praksis i forskjellige områder av bygda.

Kapittel 3

Verdigrunnlag, hovedutfordringer, mål og strategier

Rulleres en gang pr valgperiode.

Omtrent i alle sammenhenger der folk blir bedt om å uttale seg, går et tema igjen. I Drangedal må vi få bukt med Janteloven, hevdes det. Det er vanskelig å identifisere hvem som håndhever denne loven, eller konkret hva loven går ut på. Man har likevel en klar forestilling om hva som er problemet. Fenomenet kan karakteriseres med at drangedølene skal ha en redsel for å utmerke seg. Hvis noen gjør noe som er bra, blir de jekket ned, og hvis noen prøver å få til noe og det går galt, rammes de av skadefryd.

Det å jobbe med å endre holdninger er vanskelig. Å endre en kultur tar lang tid, og det er ikke lett å finne de rette tiltakene. Drangedal trenger mange som prøver å skape ny virksomhet, er kreative og tør å satse. Disse må føle at de får støtte i omgivelsene, og at bygda gleder seg med dem når de lykkes. Det positive er at vi kan påvirke utviklingen i stor grad sjøl, med egne tiltak og handlinger.

På de realøkonomiske og politiske områdene er det vanskeligere. Her må det manes til realisme i forhold til hva som er mulig å få til og hvor fort utvikling kan skje. Det er de små skritt som er mulig. Drangedal har en promille av Norges befolkning og som en bydel i Skien rent befolkningsmessig. Vi er en utkant, og det er begrenset hva vi kan få støtte til fra verden utenfor. Ofte krever næringsutvikling midler fra offentlige støtteordninger, med mindre man har tilgang på stor egenkapital. Dermed er det begrenset hvor mange tiltak det er mulig å gjennomføre hvert år.

3.1 Verdigrunnlaget

Innbyggerne har krav på sosial sikkerhet. Dette er i stor grad lovhjemlet, og borgerne skal være sikret de samme rettighetene uavhengig av hvor man bor. Drangedal skal ha et effektivt, moderne og godt tjenestetilbud.

Drangedal må ta store miljøhensyn i tida som kommer. Det bor få folk per kvadratkilometer i Drangedal, likevel må miljøspørsmål på dagsorden. En god miljøpolitikk kan være et fortrinn i utviklingen av opplevelsesbasert næring. Uberørt natur, reint vann, stillhet, ikke skjemmende søppel og skrot, kontroll på ferdsel i utmark osv. er verdier som etterspørres.

Et område som kan bli verdifullt, også næringsmessig, er kulturvern. Rundt omkring i bygda finnes mange kulturminner, eksempelvis fløtningsdammer, husmannsplasser, gamle rideveier, som i mange tilfeller har grodd ned og blitt utilgjengelig. En del har gått tapt som følge av nye driftsformer. En annen utfordring er å klare å ta vare på kulturlandskapet. Nedgangen i husdyrhold og fraflytting fører til gjengroing.

Å opprettholde liv i hele bygda er en verdi som nok de fleste i Drangedal er enige i. Det er et aktivum for Drangedal at det er liv i kretsene. Det trekker folk til bygda og gir igjen grunnlag for næringsutvikling. Uten folk i grendene vil kulturlandskapet forsvinne, det blir stille og dødt, kultur og sosiale tilbud forsvinner. Samtidig blir det en utfordring å inkludere de som kommer på besøk, bor på hytta, har en fritidsbolig, er hjemme på besøk osv.

Toleranse og respekt er en forutsetning for kreativitet og framgang. For å få til dette, må vi skape et lokalsamfunn basert på åpenhet og kommunikasjon mellom folk. Å skape møteplasser trekkes fram av mange som et middel både for å få til dette og for å få til kreativitet og nyskaping. Å skape et inkluderende lokalsamfunn blir en viktig suksessfaktor.

Å være arbeidsom, hjelpsom og nøktern, er verdier som er verdsatt i Drangedal. Gode ideer og initiativ er nødvendig for å få fremgang for bygda. Det er lov å lykkes, men det skal også være greit ikke å få det til første gangen.

Den kristne kulturarven preger sterkt vårt verdisyn. I bygda er det mange ulike kristne menigheter. Flertallet sokner til Den norske kirke. I Drangedal ønsker vi oss en romslig og åpen folkekirke. Innvandring fra andre kulturer fører til at vi får innslag av andre religioner. Religionsfrihet og den enkeltes rett til å praktisere sin gudstro er en grunnleggende rettighet. Det samme gjelder retten til ikke å tilhøre noen trosretning.

3.2 Hovedutfordringer

Lange avstander og lite folk legger klare begrensninger på hva som er mulig å få til mht. kulturelle, sosiale og kommersielle tilbud. Det samme gjelder mulighetene for å få til kollektivtransporttilbud.

Drangedal er avhengig av pendlerne. Hadde alle pendlerne flyttet dit de jobber, ville folketallet i bygda blitt halvert. Pendling er vanlig, men det spesielle er at reiseveien for drangedølene er lang, ofte med en times kjøring på svingete vei. Å legge til rette for, og motivere til fortsatt pendling, blir en stor utfordring, særlig når det gjelder ungdom og kvinner.

I de tilfellene der det er personer med gode ideer, stopper ofte planene opp pga mangel på kapital. Risikokapital er en etterspurt vare, og nye virksomheter er ofte avhengig av statlig støtte av ulikt slag. Alle som bor midlertidig i Drangedal, på hytte eller i fritidsbolig, representerer en stor ressurs. Det er viktig å inkludere disse og etterspørre deres bidrag.

I lokal næringsssammenheng mangler Drangedal igangsettere og mennesker med lederkompetanse. Det blir en utfordring å motivere flere ungdommer til å ta utdanning og gjøre det godt på skolen. Videre er det en utfordring å klare å få tilbake de unge som tar høyere utdanning.

Janteloven er nevnt som en utfordring. Skepsis mot alt nytt og motstand mot endringer er en del av samme problematikk. Omstillingsevne er nødvendig for å lykkes. Den største utfordringen blir antakelig å endre kulturen i retning samhandling, unne andre suksess, bygge en drangedalsidentitet og verdsette kreativitet. Det handler om å bygge selvtillit og tro på egne ferdigheter.

3.3 Hovedmål og strategi

Med aktiv innsats og konkrete tiltak, øke folketallet i bygda.

3.4 Strategiske satsingsområder

Infrastruktur og arealutnytting

Innenfor området infrastruktur og arealutnytting har Drangedal mange muligheter og store utfordringer. Det er store muligheter til utvikling ved å utnytte at det er god plass.

Hyttebygging betyr allerede i dag mer økonomisk enn tømmeravvirkning. Riktig håndtering kan føre til ytterligere vekst i denne næringen. Gautefallområdet er langt på vei ferdig planlagt gjennom en overordna kommunedelplan. Denne viser at det er et stort potensial for å utvikle området videre. Å utnytte områdene rundt Tokevassdraget kan bli neste store mulighet for næringslivet i Drangedal.

Samtidig er det slik at å være en stor, men folkefattig kommune har sine utfordringer. Det er vanskelig å holde bygda samlet mht å få til gode kollektivløsninger og gode veier. Også all annen infrastruktur og tjenesteproduksjon blir kostbar.

Kompetanse

Kommunen har ansvaret for grunnskoleutdanningen. Det er behov for å øke den teoretiske kompetansen i bygda. Derfor blir det viktig å sørge for god kvalitet i skolen. Kvalitet i skolen kan beskrives med begrepene resultatkvalitet, prosesskvalitet og strukturkvalitet.

Resultatkvalitet forteller oss om læringsutbytte, dvs. kompetansen elevene sitter igjen med etter endt skoleløp. Prosesskvalitet beskriver læringsmiljøet. Strukturkvalitet sier noe om hvordan vi organiserer elevene for at de skal få best mulig utbytte av undervisningen. Skolen er en viktig arena for å utvikle barn og unge til å bli gode samfunnsmennesker.

Vi har ikke videregående utdanning i Drangedal. Det bidrar til at en del unge ikke bosetter seg i Drangedal etter endt utdanning. Båndene mellom de unge brytes. Dette forsterkes ved at ungdom fra Drangedal spres i mange retninger på videregående skoler.

Det er få personer i bygda med høyskoleutdanning. Drangedal kan komme til å mangle en rekke fagfolk i ulike næringer og yrker.

Næring

Når det gjelder næringsutvikling er det viktig å ta utgangspunkt i de mulighetene som ligger til rette. Bygging av fritidsboliger, reiseliv, opplevelsesbasert næring osv. blir viktig å utvikle. Det må stimuleres til samhandling for å få større slagkraft, og for å beholde en større del av verdikjeden i bygda. Det er videre viktig å se sammenhengen mellom fritidsboligen, handelsvirksomheten, sentrumsfunksjonene, kulturtilbudene, servicenæringen osv. Samtidig må man ha et våkent øye på det kreative. Talentutvikling er et nøkkelord. Mht. kompetanse må de som går foran og utvikler og er ledende på næringsområder gis muligheter og honoreres. Vi må være pådrivere for å opprettholde og utvikle bedrifter i grendene og sentrum.

Drangedal med sine store skogressurser, må være i front når det gjelder å se nye muligheter, for eksempel å utnytte trevirke som energikilde.

Det gode bosted

Drangedal, ”det gode bosted” må bli en viktig satsing. For å lykkes med å nå målet på 4200 innbyggere, må Drangedal videreutvikle gode bokvaliteter, ikke minst for pendlere. En aktiv politikk på området kan hjelpe oss til å få nøkkelkompetanse til bygda. Det kan også være slik at Drangedal kan få tilflytting av personer med utdanning, grundere og folk med tiltakslyst. Ei gruppe som må vies spesiell oppmerksomhet er ”livsstilsflyktningene.” Dette er ofte folk med ressurser som velger å busette seg ut fra spesielle interesser. En annen trend er personer som flytter fra byen som et ledd i en plan henimot egen pensjonstilværelse.

Drangedal skal ha gode helse og sosialtilbud. Vi kommer til å ha flere eldre og personer med uføretrygd enn gjennomsnittet i Grenland. Kommunen må bli derfor i større grad enn i dag bevisst utnytte de mulighetene som statlige ordninger gir (bostøtte, øremerkede midler, gunstige lån etc). Disse ressursene må målrettes mot de gruppene som har det vanskeligst. Engasjementet skal vris fra generelle tiltak til spesielle og individuelle.

Kultur og identitet

Kultur og identitet er en verdi i seg sjøl, og kan i stor grad være en styrke for næringsvirksomhet og det gode bosted. Kulturtilbud er nødvendig både for at folk skal bo i Drangedal og for å tiltrekke turister. Kulturbasert næring, herunder matkultur, er i stor vekst. Her er det muligheter i Drangedal ved f eks nisjeproduksjon i landbruket og opplevelsesbaserte tiltak av ulikt slag. Det blir viktig å etablere en positiv Drangedalsidentitet.

Kap 4

Overordna mål

- 4200 innbyggere
- Drangedal – ei åpen og inkluderende bygd.
- Drangedal – griper mulighetene og lykkes

Kapittel 5

Handlingsplan for 2007 - 2010

Planen skal være førende for politiske og administrative prioriteringer i kommende 4-års periode.

Kommuneplanens handlingsprogram (kap 5 og 6) rulleres hvert år som en del av behandlingen av økonomiplanen.

5.1 Satsingsområde: Infrastruktur og arealutnytting

Ønsket framtidssbilde

- God veistandard og redusert reisetid til og fra Drangedal
- Områdene rundt Tokevassdraget er arealplanlagt og utbygging godt i gang.
- Det er publikumsvennlige kollektive løsninger basert på buss og en holdning som fører til bruk av slike kollektive løsninger
- Breibånd med tilstrekkelig kapasitet tilgjengelig i hele bygda og er i tråd med næringsutviklingen og behovet for å være langt framme innen IKT
- Drangedal er en miljøkommune med gode holdninger, høy kompetanse og gode løsninger på området. Kommunen har et bevisst forhold til kvaliteten på arealer og bruk av dem

5.1.1 Delmål under programområde: Vei

1. Jobbe systematisk for bedre riks- og fylkesveier
2. Økt kvalitet på de kommunale veiene
3. Støtte arbeidet med bygging av vei mellom Tørdal og Kyrkjebygdheia
4. Ha et systematisk trafikksikkerhetsarbeid i kommunen som følger opp og rullerer trafikksikkerhetsplan

5.1.2 Delmål under programområde: Arealutnytting

1. God kvalitet og tempo på saksbehandling innen arealplanlegging
2. Planlegge områder inntil Tokevassdraget med tanke på utbygging og aktiv bruk
3. Ha god merking av farlige grunner og skjær i Toke
4. Etablere et Tokefond for tiltak i og ved Toke
5. Ta vare på viktige naturkvaliteter, blant annet heilandskapet i bygda og kulturlandskapet langs Tokevassdraget
6. Tilgang til gode naturopplevelser skal være et fortrinn for Drangedal

5.1.3 Delmål under programområde: Kollektivtrafikk

1. Lage en kollektivplan for Drangedal
2. Drangedal skal fortsatt ha 2 stoppesteder på Sørlandsbanen
3. Styrke kollektivtrafikken i Drangedal, spesielt for befolkningsgrupper og områder som er avhengig av slik transport
4. Arbeide for å etablere ordningen "hjem for en 50-lapp" i Drangedal

5.1.4 Delmål under programområde: Energi

1. Satse på fjernvarme, basert på biobrensel, ved å etablere et anlegg og høste erfaringer.
2. Øke produksjonen av elektrisk kraft i Drangedal
3. Ta i bruk flere former for biobrensel enn ved i Drangedal

5.1.5 Delmål under programområde: IKT

1. Drangedal skal være i front på infrastruktur og bruk av elektroniske tjenester. Dette skal være en konkurransefordel for kommune og næringsliv
2. Utvikle IKT- bruk og kunnskap, slik at folk flest og besøkende til kommunen kan bruke informasjons og kommunikasjonsteknologi på en mest mulig effektiv måte. De folkevalgte tildeles bærbar PC og tilbys opplæring i bruk
3. Utvikle IKT-kompetanse som grunnleggende ferdighet hos elevene. Kompetansen skal ha spredningseffekt i heimene
4. Alle elevene på ungdomsskolen skal ha egen PC
5. Etablere en felles nettside for kommunen og næringslivet, med muligheter for presentasjon av bedrifter/næringsliv

5.2 Satsingsområde: Kompetanse

Ønsket framtidssbilde

- Kommunen har et opplæringstilbud med høy kvalitet i grunnskolen
- Det er nye og moderne skoler i Drangedal
- Drangedal er kommet opp på linje med landsgjennomsnittet mht. andel med høyere utdanning
- Antall lærlingplasser i Drangedal er firedoblet
- Det er utviklet skoletilbud på videregående eller høyere nivå, basert på idrett, reiseliv, natur og bygdeutvikling
- Det eksisterer flere kompetansemiljøer med kommersiell bæreevne
- Flere med kompetanse på nyskaping og lederegenskaper har flyttet til kommunen

5.2.1 Delmål under programområde: Kompetansetilpassing

1. Øke antallet fagarbeidere i takt med nye behov i de ulike yrkene i både privat og offentlig sektor
2. Styrke samarbeidet mellom næringsliv/kommune og skole
3. Få fram flere gründere, fagfolk og igangsettere som vil bli i bygda

5.2.2 Delmål under programområde: Pendler og bosettingspolitikk

1. Åpne opp for å etablere kombinerte boområder for både heltids- og deltidsbeboere
2. Klare å utnytte kompetansen som finnes blant de som har fritidseiendom i bygda
3. Lovens bestemmelser om bo og driveplikt for jord- og skogbrukseiendommer blir fulgt.

5.2.3 Delmål under programområde: Grunnskole

1. Starte planlegging for ombygging av Kroken skole
2. Starte planlegging for bygging/ombygging av skolene i sentrum.
3. Utrede fremtidig skolestruktur for området Bø - Bostrak
4. Minst en gang i året skal kommunestyret diskutere den skolefaglige utviklingen

5.2.4 Delmål under programområde: Videregående opplæring

1. Doble antallet lærlingplasser i Drangedal
2. Få til utdanningstilbud innen kulturbasert reiseliv, idrett, bygdeutvikling og natur

5.3 Satsingsområde: Næring

Ønsket framtidsbilde

- Drangedal har doblet den årlige verdiskapningen fra hytte og fritidsnæringa
- Kragerø og Drangedal utgjør et nasjonalt tyngdepunkt og opptrer som en enhet innenfor reiseliv
- Gautefall er et kjent begrep nasjonalt og internasjonalt
- Prestestranna er et moderne kommunesenter, og det er levende bygdesentra flere steder i kommunen
- Det er utviklet en betydelig nisjeproduksjon av kulturbaserte produkter fra Drangedal
- Skogbruket i Drangedal leverer/foredler råstoff til og er med i utviklingen av bioenergiproduksjon
- Tradisjonelt landbruk holder stand mht produksjonsvolum
- Kommunen har et robust og omstillingsdyktig næringsliv

5.3.1 Delmål under programområde: Reiseliv

1. Gjøre Gautefall til et helhetlig og helårlig turistområde
2. Utnytte Gautefall som merkevare for å øke tiltrekningskraften for Drangedal
3. Utvikle flere opplevelsesbaserte turisttilbud
4. Lage en helhetlig markedsføringsstrategi for reiseliv i Drangedal

5.3.2 Delmål under programområde: Håndverk og industri

1. Drangedalsbedrifter skal øke markedsandelen innen byggevirksomheten
2. Øke antallet håndverkere og håndverksbedrifter
3. Styrke samarbeidet mellom næringsaktørene
4. Etablere bedrifter som kan selge tjenester til offentlig og privat virksomhet
5. Utvikle produksjon av og ta i bruk teknologi for biobrensel

5.3.3 Delmål under programområde: Jord og skogbruk

1. Satse på kreativ bygdeturisme
2. Arbeide aktivt for å bevare kulturlandskapet og hindre gjengroing
3. Øke tømmeravvirkning opp mot samlet økonomisk balansekvantum i kommunen
4. Ha like stor tømmeravvirkning som årlig tilvekst

5.3.4 Delmål under programområde: Handel og service

1. Øke verdien av handel i Drangedal og bedre tilbud til kundene gjennom modernisering, økt konkurranse og bedre tilgjengelighet
2. Stimulere til etablering av nye handels- og servicebedrifter
3. Få til en felles presentasjon/utstilling/salg av lokale produkter i sentrum
4. Det skal etableres polutsalg i Prestestranna

5.4 Satsingsområde: Det gode bosted

Ønsket framtidsbilde

- Drangedal har et moderne kommunesenter og bygdesentre flere steder i kommunen med butikker og utsalgssteder, kulturtilbud og sosiale møteplasser
- Det er et godt og tilgjengelig barnehagetilbud i bygda
- Det er skolefritidsordning til alle som ønsker det

- Tilbudet til eldre og pleietrengende er basert på individuelle behov og er tilstrekkelig
- Det er stor grad av tilgjengelighet til jakt, fiske og friluftsliv
- Tilbudet på småbruk og plasser for salg er økt
- Det er gode fritidstilbud for alle grupper i befolkningen
- God og lett tilgjengelig informasjonen til befolkningen om offentlige og private tilbud
- Konkurransedyktige priser på kommunale avgifter
- Gode og differensierte botilbud og boligtomter i tråd med innbyggernes behov

5.4.1 Delmål under programområde: Grendene

1. Legge til rette for spredt boligbygging utenom grendesentra
2. Legge til rette for bygging av leiligheter
3. Skape møteplasser og bedre det sosiale og kulturelle tilbudet
4. Kartlegge små eiendommer og motivere for salg eller utleie
5. Gi mulighet til fradeling av store tomter opp til 20-30 mål
6. I samarbeid med grendene lage tettstedsplaner for grendene som vil stimulere til utvikling

5.4.2 Delmål under programområde: Sentrum

1. Skape gode møteplasser for å imøtekomme sosiale og kulturelle behov
2. Lage en sentrumsplan med mål om å få til et mer levende og attraktivt kommunesenter (gjelder området fra Refsdalen til Kjeåsen og Møane)
3. Øke forståelsen i befolkningen i hele Drangedal for nødvendigheten av et attraktivt og godt fungerende kommunesenter

5.4.3 Delmål under programområde: Kommunale tilbud

1. Gi et godt tilpasset barnehage- og SFO tilbud til alle som ønsker det
2. Utrede mulighetene for å etablere en barnehage på Henseid
3. Øke kultur og fritidstilbudet til barn og unge i kommunal regi
4. Utvikle Kulturskolens tilbud i omfang og bredde
5. Gjennomgå tilbudet for eldre og pleietrengende samt vurdere behovet for å bygge ut sjukeheimen
6. Vurdere muligheten for svømmebasseng
7. Åpne opp for et samarbeid med private aktører for å realisere planene om et kulturhus
8. Etablere et felles offentlig servicesenter

5.5 Satsingsområde: Kultur

Ønsket framtidssbilde

- Det er utviklet tiltak som støtter opp om en positiv identitet i Drangedal
- Talentutvikling drives innen kunst og kultur
- Bevisst satsing på sang, dans og musikk for ungdom
- Det er stor bevissthet omkring kulturlandskap, byggeskikk og lokalhistorie
- Pendleryrkenes historie og kultur i Drangedal er løftet fram
- Kulturlivet blomstrer
- Det er godt tilrettelagt for religionsutøvelse og den enkeltes tro blir respektert

5.5.1 Delmål under programområde: Kultur og identitet

1. Løfte fram Drangedals pendlerhistorie, tradisjoner og betydning for bygda

2. Utvikle noen kulturelle fyrtårn i Drangedal som kan gjøre bygda kjent og drangedølene stolte
3. Gjennomføre Gautefall Biathlon og fokusere på den kulturelle dimensjonen ved prosjektet
4. Videreutvikle kulturstien i Prestestranna
5. Sikre og videreutvikle kulturverdiene ved vannfronten i Prestestranna
6. Styrke bevisstheten og legge vekt på estetikk og stedstilpasset byggeskikk
7. Etablere et lokalhistorisk arkiv med bilder og dokumenter

5.5.2 Delmål under programområde: Kultur og næring

1. Ta vare på kulturlandskap, lokalhistorie og byggeskikk
2. God og lett tilgjengelig informasjon om kulturtilbud, stier, kulturminner osv.
3. Kommersiell satsing på kunst, brukskunst, matkultur og kulturopplevelser
4. Videreutvikle Drangedalsdagene til et arrangement for heile bygda
5. Utvikle Prestestranna til et allsidig kultursenter

5.5.4 Delmål under programområde: Øvrige tiltak

1. Etablere motorsportssenter i Tørdal
2. Sikre gode tilpassede idrettsarenaer rundt om i bygda
3. Stimulere til samarbeid og arbeidsfordeling mht type arenaer og aktiviteter
4. Styrke fokus på estetiske kulturformer
5. Bedre rammebetingelsene for korps, teater, musikk, idrett og andre kulturformidlere

Kapittel 6

Kommunal organisering og virkemiddelbruk

Ønsket framtidssbilde

- Kommunen har en effektiv organisering med stor kompetanse, omstillingsevne og vilje
- De ansatte er stolte av å jobbe i kommunen
- Det er et godt samarbeid med frivillige organisasjoner
- Det er et godt utviklet samarbeid mellom kommunen og næringsaktører
- Kommunen er en profesjonell kjøper av varer og tjenester
- Drangedal er en aktiv deltaker i interkommunalt samarbeid
- Stor deltakelse i politiske prosesser

6.1 Delmål for område: Demokratiutvikling

1. Øke den lokale deltagelsen i viktige saker for lokalsamfunnet.
2. Styrke de folkevalgte mulighet for å utføre sine verv
3. Etablere partnerskapsavtaler med ulike private aktører for å gjennomføre politisk vedtatte mål
4. Videreutvikle Balansert målstyring (BMS) til å bli et hensiktsmessig informasjons- og rapporteringsverktøy for administrasjon, politikere og innbyggere

6.2 Delmål for område: Organisasjonsutvikling

1. Kommunen skal være effektiv og serviceinnstilt

2. Lokalt regelverk, arbeidsrutiner, rapporteringsrutiner og organisering av tjenesteproduksjonen, skal gjennomgås
3. Etablere et effektivt HMS verktøy for intern styring av virksomheten
4. Starte forsøk med teambasert arbeidsform
5. Sikre at kommunens ansatte har nødvendig kompetanse, og tilrettelegge for etter- og videreutdanning

6.3 Delmål for område: Kommunal service

1. Ha en målrettet utnyttelse av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)
2. Legge til rette for at flere av kommunens tjenester gjøres tilgjengelig på nett
3. Etablere en informasjonsstrategi
4. Øke tilbudene på servicekontoret og tilgjengeligheten til offentlige tjenester
5. Ha brukerfokus og fokusere på serviceinnstilling hos den enkelte kommuneansatte